בסוד שיח

מאת שאול שיח

אין לבנות על פרישת ש"ס מהממשלה

בליכוד הורידו השבוע פרופיל בכל הקשור לש"ס והתקפות עליה. ההודעה שפירסמה הנהלת הליכוד בישיבתה השבועית היתה מימית למדי והיא כללה ספקולציה משפטית של ח"כ מיכאל איתן והצהרה של יו"ר הסיעה, ח"כ משה קצב, שלא היה בהן כדי להוציא את ש"ס מכלי. במפלגת העבודה, שותפתה של ש"ס, נשמעו דברים פחות נעימים מאלה של הליכוד. ראשי ש"ס אם להשתמש בלשון המעטה לא התלהבו מהצהרותיו של שר המשפטים, פרופ' דוד ליבאי שנאמרו במהלך סיור עתונאים במשרדי ההוצאה לפועל בתל-אביב. "פרסנים לענייני ליבאי" טוענים, כי הצהרתו שעל שר הפנים, אריה דרעי להשעות עצמו באה כתגובת-יתם על שראש הממשלה, יצחק רבין ממשיך להתייחס אליו כאל "מחוץ לתחום". "ברגע שהתקשורת פירסמה שאריה דרעי נכנס לשוחח עם ראש הממשלה וכי למקום הגיע גם שר המשטרה, משה שחל (לאחר שנמסרה לראשון טיוטת גיליון האישום) היה ברור, כי "פיזזים" אצל ליבאי נשרפים בזה אחרי זה ומסך של נוכחות יצא מפיו בתוך זמן קצר."

גם מר"צ השותפה בקואליציה לא היתה צמחונית ושולמית אלוני דיברה גם בשביל "יתר נאמן", שהצניע מאוד את הידיעה על גיליון האישום, ונזהר מאוד מלרקוד על הדם.

בליכוד מעוניינים, כמובן, בפרישת ש"ס מהקואליציה ואין כוונות ראשי הליכוד לתת סיבות לש"ס לכעוס עליהם ובכך לחזק את ידם של אלה המעוניינים בהמשך הקשר עם קואליציית עבודה - מר"צ-ערפים. למרות ההזהרות הזאת והרצון להכשיר את השטח להידברות עם ש"ס, ניתן לקבוע בוודאות כי כל עוד לאריה דרעי יש "מלה" אצל הגר"ע יוסף וכל עוד הסניגים פועלים מתוך אמון ושיתוף פעולה, אין סיכוי קל שבקלים שש"ס תפרוש מהקואליציה. על "כוח עליון" אינני מדבר כרגע.

בלבו של אריה דרעי אצורה טינה עזה לכמה אישים מרכזיים בליכוד ואין סיכוי סביר, כי אישהיא מחווה מצד הליכוד עשויה לשנות את דעתו כלפי אותם אישים.

אריה דרעי רואה ברוני מילוא כאחד הגורמים שסגרו עליו את התיק משיקולים של נקמה (מתקופת היותו סגן שר במשרד הפנים) ומאחור יותר משיקולים אלקטורליים, מאחר והיו בליכוד שראו בש"ס גורם מתחרה על קולות מצביעי ליכוד.

השבוע נפגע שר הפנים קשות משר המשפטים לשעבר, ח"כ דן מרידור, השר דרעי לא ראה מעולם במרידור בהיותו שר משפטים כ"גורם אובייקטיבי" ובהקירות השבוע למד אריה דרעי ממראה עיניים, כי מרידור סייע למשטרה בחקירתה כדי להפלילו. על-פי מקור מהימן, פתק ששלח אריה דרעי לדן מרידור, כנראה במהלך ישיבת ממשלה או ועדת שרים כלשהי, מצא את דרכו לחוקרי המשטרה ביחידה הארצית לחקירת הונאה. הפתק "עוסק" בבקשה להקציב מענק לאחד המוסדות בירושלים שלרעיית השר היה עניין בו מסיבות רגשיות.

מי שמכיר את אריה דרעי ואת הגר"ע יוסף יודע, כי אחרי יום כזה במשטרה אין מקום להרהר אפילו באפשרות ש"ס תפרוש מן הממשלה ותשחק לידי הליכוד. גם מערכת היחסים בין אריה דרעי לבין ראש הממשלה, יצחק רבין ובין האחרון לבין הגר"ע יוסף הם טובים במיוחד ולמרות שבש"ס אין מאושרים מדרך טיפולו של ראש הממשלה בפרשת שולמית אלוני, עדיין יש מרחב גדול של אימון כלפיו. ש"ס לא תתרום את חלקה לעליית הליכוד והגר"ע יוסף בנתונים שהצטברו, מבקש להבטיח את הניתוק המוחלט בין ציבור נאמניו לבין "התגרנות הליטאית" בבני ברק. פרישת ש"ס מהממשלה היום, פירושה גם מכה אנושה למוסדות שהקימה - דבר שהגר"ע יוסף חרד לו יותר מכול. אז מי יחליף את אריה דרעי בצמרת ש"ס? - זו השאלה שמעסיקה את הפוליטיקאים ואת עסקני ש"ס עצמם לנוכח העובדה שיראלץ בשלב כלשהו להשעות עצמו מחברותו בממשלה.

מנהיגה הרוחני של ש"ס הרב עובדיה יוסף

התשובה היא, למיטב הידיעה, שבעתיד הקרוב לא יסומן שום אדם על-ידי הגר"ע יוסף כיורש או מחליף לאריה, גם כדי לשמר את הדימוי, כי אין ספק שהוא יזוכה בבית המשפט והכול יימשך כרגיל. הפתרונות יהיו "טכניים" בלבד וכל אדם שייכנס למשרד הפנים יהיה על דעתו של אריה דרעי ועל-פי המלצתו.

אין ספק ש"ס תיפגע מהעובדה שאריה דרעי יהיה עסוק מכאן ולהבא בענייניו האישיים ולמשך תקופה לא קצרה, אך הערכה היא, כי ש"ס בראשות הגר"ע יוסף וכלי אריה דרעי מסוגלת לשמור על שלושה מנדטים בבחירות לכנסת. אם

בשלב מסויים יתברר כי אריה דרעי הוא מחוץ למשחק הפוליטי, בהחלט ניתן יהיה למצוא לו תחליף מהמגזר הרחבי, משהו בדמותו של הרב יצחק פרץ. הווקא מחוץ למעגל חברי הכנסת יש לש"ס כמה "כוחות אלקטורליים" ומבחינה זו אולי מוקדם להספיד אותה.

השבוע ציטטו את הגר"ע יוסף שאמר לאחד ממקורביו (האשכנזיים) כי "אם אריה יעמוד לדין אז נמאס לי מהכול..." זו אפשרות, גם בגלל מצב בריאותו ומצב רוחו הירוד, ואז כמובן כל מערכת השיקולים היא אחרת אך בנתונים שהגר"ע יוסף ממשיך להנהיג את ש"ס אין כלל לזלזל ביכולתו המניפולטיבית ובמאגר האישים העומדים לרשותו.

נתניהו ננזף והדבר לא דלק

בישיבת סיעת הליכוד בכנסת שנערכה באחרונה מתח ח"כ אריאל שרון ביקורת על ראש הליכוד ח"כ "ביבי" נתניהו וגם יו"ר הסיעה, ח"כ משה קצב לא טמן ידו בצלחת. בישיבה נכח

ח"כ ביבי נתניהו

נתניהו עצמו שנהג בתבונה ולא נגרר לחילופי דברים שעלולים היו לפגוע בו, כמי שאינו מקובל על אישים נוספים בליכוד זולת ח"כ דוד לוי. הטענות כלפי נתניהו הן שהוא מעדיף את אנשיו בכל תפקיד ומקום. המעניין הוא שדברי שרון וקצב לא דלפו כלל לעתונות, למרות שהיתה זו הפעם הראשונה שבישיבת סיעה היו שהעזו למתוח עליו ביקורת ולא אחר מאשר ח"כ שרון ויו"ר הסיעה ח"כ קצב.

אישים מרכזיים בליכוד טוענים, כי נתניהו מאבד קצת גובה במפלגה. נתניהו מתקשה לגייס כספים כדי לכסות את חובות המפלגה והשבוע הוטלי עשרות עיקולים של נושים על נכסי הליכוד. ישנם כבר נפגעים בשטח מעצם העובדה שח"כ נתניהו התייצב לצדו של מועמד מסויים בבחירות לרשויות המקומיות, והיום כבר אין סודות במגרש המפלגתי.

הגר"י קאפח שליט"א: "ויתור על הגולן זו הפקרת ישראל וארצו לפורעים ורוצחים"

הגר"י קאפח שליט"א מגדולי רבני יהדות תימן המכהן חבר בית הדין הרבני הגדול ואשר ספריו התורניים והחלכתיים הם "ספרי חובה" בכל ספריה תורנית המכבדת את בעליה, יצא באחרונה בחריפות חסרת תקדים נגד הכוונה להחזיר את רמת הגולן לסוריה ולוותר על ריבונות ישראל עליה.

במכתב שכתב לרב מרכז תל-אביב, הרב יוסף גערליצקי ושליח האדמו"ר מלובביץ' שליט"א לתל-אביב חורג הגר"י קאפח ממתינותו המפורסמת ומשתמש בביטויים קשים שנגד אותם אלה הנכונים לוותר על רמת הגולן.

כותב הגר"י קאפח (בכתב סופרים) שליט"א: "אין זו שאלה של ויתור אלא הפקרת ישראל וארצו לפורעים רוצחים. אותו נבוכדנצר רשע גם ברש לא יבושו, יום אם ההרס, וערל לב ממשיך דרכו הרעה וביתר שאת, ולבשתינו אנשים רודפי שוחד ושלמונים המכונים שומרי-תורה, מכרו נפשם וכפי שמכנים לשכן ולשמר, ונותנים לו גיבוי כדי לזכות בהנאות רגעיות ועליהם נאמר לך בוא אל הסוכן וכו' על שבנא. ואסור להפקיר אף שעל אחד, רק אם ה' יעשה נס שאיני יודע אם אנו ראויים לו, שהצר הטורף הפורע יתעקש וממנו תבוא הצלה לישראל, ועלינו לצפות לישועת ה'."

מכתבו של הגר"י קאפח שליט"א הוא רק ביטוי אחד למורת הרוח של אישים תורניים בקרב הציבור הספרדי שומר תורה ומצוות מתמיכת ש"ס במהלכיה המדיניים של הממשלה הנוכחית.

השבוע קבל כותב שורות אלו מכתב שכתב הגר"ע הדאיה זצ"ל בחודש האחרון לחייו בעניין שלמות הארץ. הגר"ע הדיה זצ"ל מראשי ישיבת "פורת יוסף" נחשב כקרוב עליון וסיפורים רבים מהלכים על צדקותו ופרישותו בקרב תלמידיו המובהקים. (בעת מסע הלווייה שלו, שבה השתתפו עשרות אלפי אנשים, יצא האדמו"ר מגור זצ"ל בעל ה"בית ישראל" מביתו ללוות את הארון וכאשר הגיע אליו הסיר את הטלית מעל הנפטר ובמשך מספר דקות התבונן בגופת הנפטר עטופת התכריכים בעוד הציבור נאשר המום על מקומו מהמחזה הזה). הצדיק רבי עבדיה הדאיה זצ"ל נחשב גם כמקובל שכל רז לא אנוס ליה.

במכתבו, שכאמור נכתב סמוך לפטירתו, כותב הגר"ע הדאיה:

"והנה ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות וכאשר נפלה ביד זרים, הרי כל הקדושה שבארץ ישראל היא עשוקה בידי הקלי' (הקליפות) בפרט "כותל המערבי" שמעולם לא זזה השכינה משם, בזמן שגלו ישראל מארץ-ישראל ואף אחד מבני ישראל לא דרך רגלו עליה לשפוך שיח שם, הרי היא בבחינת עשוקה ביד סטרא אחרא שהם הזרים, שהם מבחינתה. ועל-כן בזמן שישראל שחררו את ארץ-ישראל במלחמת "ששת הימים", הרי בזה נפרדה השכינה ויצאה מגבול הסטרא-אחרא ונכנסה לגבול הקדושה, והיה עילוי גדול לשכינה. **ואם נחזיר להם מה ששחררנו, הרי תחזרת הקדושה השכינה ונעשקת בגבול הסטרא אחרא הם הזרים שהם מבחינתה**, ויש צער גדול לשכינה על שחזרה להיכנס ולהעשק ביד הסטרא אחרא וזה מעכב הגאולה. כי הסטרא אחרא כאשר נותנים לה אחיזה בסטרא דקדושה הולכת ומתפשטת וצריך סירחא רבה ויגיעה גדולה לפדות אותה מהסט"א ומי יודע מתי עוד הפעם נוכל לפרוחה על-ידי התפילות ובקשות ולימוד התורה וקיום המצוות. **ולכן עלינו לעמוד על המשמר שלא להחזיר אף שעל אחד.** כי אחר כך יש חשש שהסט"א תתגבר הלאה הלאה, ויש סכנה גדולה לעם ישראל בארי כות הגלות ח"ו. זה ביאור כוונת הדברים גזה בנוי על יסודות עמוקים ע"ד הנסתר והעוסקים בתורת הנסתר זה פשוט לפניהם." עד כאן אחד ממכתביו. תוך כדי עיון במכתב אחר שנכתב במועד קרוב למכתב הנ"ל מנבא הגר"ע הדאיה זצ"ל את נפילתה של בריה"מ.

באגרת אחרת מסביר הרב הדאיה מדוע "לא נפרדת השכינה בשטחים המשוחררים" מהחיבט הזה שהם מנוהלים על-ידי מוסלים צבאיים ואין הם חלק בלתי נפרד ממש מארץ-ישראל. "אמנם היות שעוד ישנם רבים לצערנו עוד שיכורים בשכרות הנפש, עוד לא הגיעה השעה להשתחרר השכינה מכל וכל, רק במשך הזמן היא תצא מהגלות לגמרי. עתה השתחררה ירושלים ואחרי זמן מה ישתחררו מקומות אחרים עד הגיע הקץ והוא שימחה זכרו של עמלק, שאז יהיה השם שלם והכסא שלם. כעת נשאר לו רק מעט חיים ובמשך הזמן יימחה לגמרי והיה כלא היה **ומחשבתם הרעה לא תקום ולא תהיה...**"

עתה, כאשר ברור כי ש"ס מתכוונת לבסס את ישיבתה בממשלה ולהטות לה כתף בוויתורים מפלינים במישור המדיני, מתכוון מטה מיוחד שקם בימים אלה להציג את בדידותה של ש"ס בתפיסותיה את הנושא המדיני בקרב המנהיגות הדתית הספרדית. מכתביו של הגר"ע הדאיה זצ"ל ודבריו של הגר"י קאפח שליט"א הם חלק קטן מהחומר שנאגר לקראת ההסתערות על ציבור בני עדות המזרח שומר תר"מ.

אגב, השבוע שמענו ממקור מהימן ביותר כי ש"ס משקיעה מאמצים רבים בסקטור הערבי ופעיליה בקרב התנועה האיסלמית מגייסים למענה פעילים וחברים במספר לא מבוטל. **בש"ס מאמינים כי יעלה בידם לאזן בריחת קולות יהודים על-ידי עלייה משמעותית בסקטור הערבי. אין ספק, כי השפעתו של הגר"ע יוסף שליט"א בציבור הספרדי התורני היא משמעותית, אך היא תאבד קולות לא מעטים של מצביעים ימניים שנתנו אמון בהבטחתה של ש"ס, כי תלך עם הליכוד.**

הלולנים - ומפגיני הגולן

נציגי ההתיישבות ביש"ע ביקרו השבוע באגף התקציבים באוצר לטפל בעניינים שוטפים. תוך כדי שיחה עם אחד הפקידים שם הוא אמר להם בהלצה, כי מגיע להם קומיסיון מהלולנים וכל כך למה? וזה סיפור: הרי ההפגנה שלהם (בגן הוורדים) ושל הלולנים היתה באותו שבוע. ראש הממשלה, יצחק רבין אמר ל"בייגה" (שוחט) "למתנחלים אני לא יכול לתת שום דבר, אז תנו ללולנים מה שהם מבקשים", וככה נפסקה הפגנת הלולנים...

אבל מסתבר כי המתיישבים ביש"ע ובגולן מצליחים להסתדר גם בלי ההקצבות של ראש הממשלה, יצחק רבין ומשרד האוצר. כרגוז עגק "העם עם גולן" מפארות גורדי שחקים וצמתים מרכזיים ובמקום שאין כסף התושייה, היא תחליף לא רע.